

**MEDYCZNA
WOKANDA**

NACZELNA
IZBA LEKARSKA

WIELKOPOLSKA
IZBA LEKARSKA

„MEDYCZNA WOKANDA” / „MEDICAL DOCKET”

RADA PROGRAMOWA / ADVISORY COMMITTEE:

prof. JUDr Jan Filip (Uniwersytet Masaryka, Brno, Czechy),
prof. zw. dr hab. n. praw. Marian Filar (Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, Toruń),
dr n. praw. Attina Krajewska (School of Law College of Social Science and International Relations University of Exeter),
prof. dr hab. n. med. Romuald Krajewski (Przewodniczący – Wiceprezes Naczelnej Rady Lekarskiej, Warszawa),
prof. dr hab. n. med. Jerzy Kruszewski, kierownik Kliniki Chorób Infekcyjnych i Alergologii Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie,
prof. JUDr Stanislav Mráz (Uniwersytet Mateja Bela Bańska Bystrzyca, Słowacja),
prof. C. J. J. Mulder, MD PhD (Department of Gastroenterology and Hepatology VU University Medical Centre, Amsterdam),
prof. n. praw. Julio César Ortiz-Gutierrez (Universidad Externado de Colombia),
prof. dr hab. n. praw. Lech Paprzycki (Prezes Izby Karnej Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, Akademia im. Leona Koźmińskiego, Warszawa),
prof. dr n. praw. Thomas Schomerus (Leuphana Universität Lueneburg),
prof. dr n. praw. A. Слинько (Woronecki Uniwersytet Państwowy),
prof. zw. dr hab. n. praw. Eleonora Zielińska (Uniwersytet Warszawski),
dr Giancarlo Antonio Ferro (Ricercatore di Diritto costituzionale Dipartimento di Giurisprudenza Università degli studi di Catania)
prof. Władimir Aleksandrowicz Gutorow (Sankt Petersburgski Uniwersytet Państwowy)

REDAKCJA / EDITORIAL BOARD:

REDAKTOR NACZELNY / EDITOR-IN-CHIEF

prof. zw. dr hab. n. med. Jerzy Sowiński (Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego, Poznań)

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO / DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF

prof. zw. dr hab. n. praw. Jacek Sobczak (Sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, Prodzianek Wydziału Prawa Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS, Warszawa),

r. pr. Michał Linke (członek redakcji / member of the editorial board)

SEKRETARZ REDAKCJI / ASSISTANT EDITOR

prof. UAM dr hab. n. społ. Jędrzej Skrzypczak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Wielkopolska Izba Lekarska)

ZASTĘPCY SEKRETARZA REDAKCJI / DEPUTY ASSISTANT EDITORS

dr n. praw. i n. społ. Bartosz Hordecki (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu),

dr n. praw. Magdalena Zamroczyńska (Wydział Finansowy i Bankowości, Instytut Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu)

mgr Anna Wilińska-Zelek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

oraz Małgorzata Radkowska (UAM), Bartosz Woźniak (UAM), Karolina Szucka (UAM)

REDAKTORZY TEMATYCZNI / THEMATIC EDITORS:

prof. nadzw. dr hab. n. praw. Joanna Haberko (prawo medyczne),

dr hab. n. praw. Monika Urbaniak (międzynarodowe systemy ochrony zdrowia),

dr n. praw. i n. społ. Bartosz Hordecki (filozofia, etyka i deontologia zawodowa),

dr n. med. Krzysztof Kordel (medyczne samorządy zawodowe, odpowiedzialność zawodowa lekarzy, medycyna sądowa),

dr n. med. Tomasz Maksymiuk (zdrowie publiczne),

lek. Grzegorz Wrona (system ochrony zdrowia)

REDAKTOR STATYSTYCZNY / STATISTIC EDITOR:

dr n. przyr. Agnieszka Wiesiołowska (Uniwersytet Medyczny, Poznań)

REDAKTORZY JĘZYKOWI / LINGUISTIC EDITORS:

mgr Anna Hordecka (język polski, absolwentka Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu),

dr n. praw. i n. społ. Ksenia Kakareko (język rosyjski, Uniwersytet Warszawski)

Adres redakcji / Editorial Office: Okręgowy Sąd Lekarski Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu,

ul. Nowowiejskiego 51, 61-734 Poznań, tel. +48 783 993 413, tel./fax 61 855 45 11

adres mailowy: medyczna.wokanda@hipokrates.org, adres strony internetowej: <http://www.wil.org.pl/>

Czasopismo recenzowane zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

This scientific journal is peer-reviewed in accordance with the Ministry of Science and Higher Education guidelines

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.

The Editorial Office does not return unsolicited material and reserves the privilege to adjust the format of the article.

WYDAWCA / PUBLISHER:

Naczelna Izba Lekarska, ul. Sobieskiego 110, 00-764 Warszawa, tel. 22 559 13 00

ISSN 2081-4143

Prenumeratę instytucjonalną można zamawiać w oddziałach firmy Kolporter S.A. na terenie całego kraju. Informacje pod numerem infolinii 0801-205-555 lub na stronie internetowej <http://dp.kolporter.com.pl/>

Wynagrodzenie autorskie wybranych tekstów tego numeru sfinansowane zostało przez Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dziel Naukowych i Technicznych KOPIPOL z siedzibą w Kielcach z opłat uzyskanych na podstawie art. 20 oraz art. 20 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Skład komputerowy – „MRS”, 60-408 Poznań, ul. P. Zołotowa 23, tel. 61 843 09 39

Druk i oprawa – PERFECT Gaul i Wspólnicy sp.j., 60-321 Poznań, ul. Świerzawska 1, tel. +48 61 861 11 81–83

Spis treści

<i>Od Redakcji</i>	7
------------------------------	---

ARTYKUŁY I STUDIA

Konstanty RADZIWIŁŁ, <i>Prawo medyczne w obliczu zmian</i>	11
Krzysztof ORZESZYNA, <i>Klauzula sumienia jako gwarancja realizacji prawa do wolności sumienia</i>	17
Teresa GARDOCKA, <i>Klauzula sumienia – głos drugi</i>	31
Jacek SOBCZAK, <i>Tajemnica lekarska w obliczu zmian</i>	39
Andrzej MALICKI, Anna MALICKA-OCHTERA, <i>Odpowiedzialność karna kierownika zespołu operacyjnego w przypadku pozostawienia ciała obcego w polu zabiegu</i>	63
Monika URBANIAK, <i>Odmowa i zaniechanie leczenia a prawo pacjenta do rezygnacji ze świadczeń opieki zdrowotnej</i>	73
Monika LEWANDOWICZ-MACHNIKOWSKA, <i>Wykonywanie zawodu lekarza a wolność pracy w Konstytucji RP i jej wybrane ograniczenia – stan obecny i wnioski de lege ferenda</i>	83
Iwona WRZEŚNIEWSKA-WAL, Radosław TYMIŃSKI, <i>Rola Naczelnego Sądu Lekarskiego w kształtowaniu orzecznictwa sądów lekarskich</i>	93
Jędrzej SKRZYPCZAK, <i>Bezpieczeństwo prawne lekarzy</i>	103
Małgorzata RADKOWSKA, Karolina SZUCKA, <i>Prawa lekarza w postępowaniu z pacjentem agresywnym</i>	111
Ewa KAWIAK-JAWOR, Monika KACZORUK, Paulina KACZOR-SZKODNY, Ewa DUDZIŃSKA, <i>Bezpieczeństwo danych medycznych w kontekście wdrożenia elektronicznej dokumentacji medycznej</i>	125
Katarzyna ZALEWSKA, <i>Konstrukcja prawna zgody na zabieg medyczny (transplantację komórek, tkanek i narządów) u małoletniego nieposiadającego przedstawiciela ustawowego</i>	133
Błażej KMIECIAK, Krzysztof URBAN, <i>Tuszowy odcisk palca, jako sposób wyrażenia świadomej zgody pacjenta na zabieg operacyjny</i>	145
Agnieszka FIUTAK, <i>Odpowiedzialność przedstawiciela ustawowego za niewykonanie szczepienia obowiązkowego</i>	155
Agata STEFANOWICZ, <i>Obowiązki lekarza rodzinnego w świetle projektu ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej</i>	171
Paulina TOMASZEWSKA, <i>Nadużycia seksualne i ich kwalifikacja w praktyce sądów lekarskich</i>	179
Aleksandra SESIUK, Lidia RZEPIELA, Małgorzata GALAS, Aldona Katarzyna JANKOWSKA, <i>Motywy wyboru kierunku studiów i specjalizacji przez studentów medycyny</i>	191

ORZECZNICTWO I GLOSZY

Jędrzej SKRZYPCZAK, <i>Przegląd orzecznictwa NSL w 2017 r.</i>	201
Paulina TOMASZEWSKA, Grzegorz WRONA, <i>Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach dotyczących postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy</i>	239

Ola KUŚMIREK, Filina SZTANDERA, <i>Prawne aspekty zmiany płci – glosa do postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2016 r., I ACa 1830/15</i>	275
---	-----

SPRAWY MIĘDZYNARODOWE

Paweł KOWALSKI, <i>Zawieszenie i pozbawienie prawa wykonywania zawodu lekarza przez sądy karne i sądy lekarskie w oparciu o orzeczenia wydane za granicą</i>	287
Magdalena ZAMROČZYŃSKA, <i>Przegląd orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach z aspektem medycznym wydanego przeciwko Polsce w 2017 roku</i>	297
Anna WILIŃSKA-ZELEK, Miłosz MALAGA, <i>Przegląd orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej związanego z funkcjonowaniem systemu ochrony zdrowia (lata 2016–2017)</i> . .	335

MISCELLANEA

Grzegorz WRONA, <i>Sprawozdanie Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej za 2017 r.</i>	371
Wojciech ŁĄCKI, <i>Dane liczbowe dotyczące pracy Naczelnego Sądu Lekarskiego za 2017 rok</i> . . .	385

SPRAWOZDANIA Z KONFERENCJI I RECENZJE

Sprawozdanie z seminarium bioetycznego „Ochrona autonomii pacjenta a pełnomocnictwo medyczne i oświadczenia <i>pro futuro</i> ” (Karolina SZUCKA)	389
<i>Prawo medyczne w pigułce</i> , pod redakcją dr hab. Moniki Urbaniak (Bartosz WOŹNIAK)	390
Monika Urbaniak, Rafał Staszewski (red.), <i>Aktualne problemy przemian systemu ochrony zdrowia w Polsce</i> (Karolina SZUCKA)	393

INFORMACJE DLA AUTORÓW	397
---	-----

LISTA RECENZENTÓW ARTYKUŁÓW DO NUMERU 9/2017	399
---	-----

Contents

<i>From the Editor</i>	7
ARTICLES AND STUDIES	
Konstanty RADZIWIŁŁ, <i>Medical law in the face of change</i>	11
Krzysztof ORZESZYNA, <i>The conscience clause as a guarantee of the realisation of the right to freedom of conscience</i>	17
Teresa GARDOCKA, <i>The clause of conscience - the second standpoint</i>	31
Jacek SOBCZAK, <i>Medical secret in the face of change</i>	39
Andrzej MALICKI, Anna MALICKA-OCHTERA, <i>Criminal responsibility of the head of the operating team in case of leaving a foreign body in the treatment area</i>	63
Monika URBANIAK, <i>Refusal and discontinuation of treatment, and the patient's right to resign from health-care services</i>	73
Monika LEWANDOWICZ-MACHNIKOWSKA, <i>Practicing the profession of a physician, and freedom of work in the Constitution of the Republic of Poland and its selected limitations – current status and conclusions de lege ferenda</i>	83
Iwona WRZEŚNIEWSKA-WAL, Radosław TYMIŃSKI, <i>The role of the Supreme Medical Court in shaping the judicature of medical courts</i>	93
Jędrzej SKRZYPCZAK, <i>Legal security of physicians</i>	103
Małgorzata RADKOWSKA, Karolina SZUCKA, <i>Principles of physician's conduct and his rights towards aggressive patient</i>	111
Ewa KAWIAK-JAWOR, Monika KACZORUK, Paulina KACZOR-SZKODNY, Ewa DUDZIŃSKA, <i>Security of medical data in the context of the implementation of electronic medical records</i>	125
Katarzyna ZALEWSKA, <i>The legal construction of consent for a medical procedure (cell transplantation, tissues and organs) in a minor who does not have a statutory representative</i>	133
Błażej KMIECIAK, Krzysztof URBAN, <i>Ink fingerprint as a way of expressing the patient's informed consent for surgery</i>	145
Agnieszka FIUTAK, <i>Liability of a statutory representative for non-compliance with mandatory vaccination</i>	155
Agata STEFANOWICZ, <i>Obligations of the family doctor in the light of the Bill on primary medical care</i>	171
Paulina TOMASZEWSKA, <i>Sexual abuse and its qualification in the practice of Medical Courts</i>	179
Aleksandra SESIUK, Lidia RZEPIELA, Małgorzata GALAS, Aldona Katarzyna JANKOWSKA, <i>The motivation of medical students when deciding on a choice of degree course and their future specialty</i>	191
JURISDICTION AND COMMENTARIES	
Jędrzej SKRZYPCZAK, <i>Proceedings concerning professional liability of physicians, in the light of the 2016 Supreme Medical Court jurisdiction</i>	201
Paulina TOMASZEWSKA, Grzegorz WRONA, <i>The jurisdiction of the Supreme Court in 2017, concerning professional liability of the physicians and dentists</i>	239

Ola KUŚMIREK, Filina SZTANDERA, <i>Effects of judicial gender change in relation to parenthood based on the decision of the Court of Appeals in Wrocław of 7th March 2016 (I Aca 1830/15)</i>	275
INTERNATIONAL AFFAIRS	
Paweł KOWALSKI, <i>Suspension and deprivation of the right to practice as a physician by criminal courts and medical courts based on judgments issued abroad</i>	287
Magdalena ZAMROCYŃSKA, <i>A review of judicial decisions by the European Court of Human Rights in matters with a medical aspect issued against Poland in 2017</i>	297
Anna WILIŃSKA-ZELEK, Miłosz MALAGA, <i>Review of the case law of the Court of Justice of the European Union related to the functioning of the health care system (2016–2017)</i>	335
MISCELLANEA	
Grzegorz WRONA, <i>Report of the Supreme Screener for Professional Liability in 2017</i>	371
Wojciech ŁĄCKI, <i>Report of the Supreme Medical Court (2017)</i>	385
CONFERENCE REPORTS AND REVIEWS	389
INSTRUCTION FOR THE AUTHORS	397
REVIEWERS LIST NO. 9/2017	399